

360.

**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 22 marca 1928 r.

o rejestrowym zastawie rolniczym.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Na produktach rolnictwa i przemysłu rolnego można ustanowić rejestrowe prawo zastawu stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia (rejestrowy zastaw rolniczy).

Art. 2. Zastawiać mogą jedynie osoby fizyczne i prawne, prowadzące gospodarstwa rolne lub przedsiębiorstwa przemysłowo - rolnicze.

Za przedsiębiorstwa przemysłowo-rolnicze uważa się w rozumieniu niniejszego rozporządzenia przedsiębiorstwa, przerabiające poważnie produkty własnego gospodarstwa rolnego.

Art. 3. Zastawiać można jedynie na rzecz państwowych instytucyj kredytowych, komunalnych kas oszczędności, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, spółdzielni kredytowych oraz innych instytucyj kredytowych, które oznaczy Minister Skarbu

Art. 4. Przedmiotem rejestrowego zastawu rolniczego mogą być wyłącznie stanowiące własność zastawcy produkty rolnictwa i przemysłu rolnego, o ile w myśl obowiązujących ustaw nie stanowią one nieruchomości (przynależności nieruchomości) z natury, ustawy lub przeznaczenia, a znajdują się na nieruchomości bądź stanowiącej własność zastawcy, bądź przez niego dzierżawionej lub użytkowanej.

Jeżeli przedmiot zastawu znajduje się na nieruchomości dzierżawionej, zastawca winien uzyskać zgodę jej właściciela na ustanowienie na tym przedmiocie rejestrowego zastawu rolniczego. Zgoda winna być wyrażona na piśmie w formie aktu urzędowego lub prywatnego z notarialnie lub sądowo uwierzytelnionym podpisem właściciela. Jeżeli nieruchomość związana jest węzłem substytucji powierniczej (ordynacje, fideikomisy), wystarczy zgoda jej posiadacza.

Art. 5. Rejestrowy zastaw rolniczy ustanawia się na podstawie umowy stron, zawartej na piśmie w formie aktu urzędowego lub prywatnego z notarialnie lub sądowo poświadczonym podpisem zastawcy.

W umowie zastawniczej należy ściśle wymienić przedmiot zastawu oraz sumę, na której zabezpieczenie prawo zastawu zostało ustanowione.

Art. 6. Wobec osób trzecich rejestrowy zastaw rolniczy uzyskuje skutki prawne (art. 9) przez wpis prawa zastawu do rejestru zastawowego.

Wpis ten następuje na wniosek zastawnika lub zastawcy na podstawie umowy zastawniczej, której odpis pozostaje w sądzie rejestrowym (art. 7). Jeżeli przedmiot zastawu znajduje się na nieruchomości, dzierżawionej przez zastawcę, do wniosku należy dołączyć oświadczenie zgody właściciela nieruchomości (art. 4 ust. 2).

Właściwy sąd poświadcza dokonanie wpisu na oryginale umowy zastawniczej.

Art. 7. Rejestr zastawowy prowadzi sąd powiatowy (pokoju), właściwy dla miejsca położenia gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa przemysłowo - rolniczego, w którym znajduje się przedmiot zastawu. Rejestr ten jest jawny.

Dla każdego gospodarstwa lub przedsiębiorstwa prowadzony będzie osobny rejestr.

Formę rejestru oraz sposób jego prowadzenia ustali rozporządzenie wykonawcze.

Art. 8. Przedmiot rejestrowego zastawu rolniczego pozostaje w posiadaniu zastawcy; tożsamość przedmiotu zastawu winna być jednak stwierdzona przez umieszczenie na nim trwałego i widocznego znaku lub też w inny sposób, który ustali rozporządzenie wykonawcze.

Zastawca obowiązany jest dopuścić zastawnika na jego żądanie do badania stanu przedmiotu zastawu pod rygorem natychmiastowej wymagalności zabezpieczonej prawem zastawu wierzytelności.

Art. 9. Jak długo przedmiot zastawu znajduje się w gospodarstwie lub przedsiębiorstwie, do którego rejestru prawo zastawu zostało wpisane, zastawnikowi przysługują takie same uprawnienia, jakieby mu służyły według obowiązujących ustaw, gdyby przedmiot ten był mu oddany w zastaw ręczny i nie znajdował się w tem gospodarstwie lub przedsiębiorstwie.

Art. 10. W razie skierowania egzekucji na przedmiot rejestrowego zastawu rolniczego przez osobę trzecią organ egzekucyjny, któremu poruczono przeprowadzenie egzekucji, obowiązany jest przesłać bezzwłocznie zawiadomienie o egzekucji zastawnikowi.

Suma, osiągnięta ze sprzedaży, winna być złożona właściwemu sądowi dla dokonania podziału. Z sumy tej winien być zaspokojony przede wszystkim zastawnik, chyba że roszczenie, dla którego prowadzi się egzekucję, korzysta z pierwszeństwa do zaspokojenia przed rejestrowym zastawem rolniczym.

Art. 11. Wpis do rejestru zastawowego prawa zastawu na przedmiocie, takim zastawem już obciążonym, jest niedopuszczalny.

Art. 12. Zarejestrowane prawo zastawu może być odstąpione innej instytucji kredytowej (art. 2) na podstawie umowy, zawartej na piśmie, przy równoczesnym wręczeniu tej instytucji oryginału umowy zastawniczej (art. 5 i art. 6 ustęp 3).

W stosunku do osób trzecich odstąpienie prawa zastawu zyskuje skutki prawne przez wpis do rejestru zastawowego.

W razie odstąpienia wierzytelności, zabezpieczonej prawem zastawu, osobie lub instytucji, nie wymienionej w art. 2, prawo zastawu dla tej wierzytelności gaśnie i może być na jednostronny wniosek zastawcy wykreślone z rejestru zastawowego.

Art. 13. W razie skierowania egzekucji przez wierzycieli zastawnika na wierzytelność, zabezpieczonej rejestrowym prawem zastawu, należy uczynić o tem odpowiednią wzmiankę w rejestrze zastawowym.

Egzekucja taka jest dopuszczalna, choćby wierzycielem nie była instytucja, wymieniona w art. 2.

Art. 14. Wykreślenie prawa zastawu z rejestru zastawowego nastąpi na wniosek wierzyciela lub na wniosek dłużnika po złożeniu przez niego dowodu spłacenia wierzytelności, zabezpieczonej prawem zastawu, lub zwolnienia przez wierzyciela obciążonego przedmiotu z pod zastawu.

Art. 15. Prawo zastawu gaśnie z mocy samego prawa po upływie lat 3 od daty zarejestrowania lub w razie wcześniejszego upływu czasu, na który umowa zastawnicza została zawarta, i ulega wykreśleniu z urzędu przez sąd, o ile nie została odnowiona przed upływem tego terminu.

Jednakowoż upływ terminu nie powoduje wygaśnięcia prawa zastawu, jeżeli zastawnik przed tym terminem złoży do rejestru zastawowego dowód wdrożenia przeciwko zastawcy postępowania sądowego lub egzekucji administracyjnej. O wdrożeniu postępowania sądowego lub egzekucji administracyjnej należy uczynić odpowiednią wzmiankę w rejestrze zastawowym.

Art. 16. W razie usunięcia przedmiotu, obciążonego rejestrowym zastawem rolniczym, z gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa przemysłowo-rolniczego, do którego rejestru prawo zastawu zostało wpisane, uprawnienia zastawnika pozostają w mocy tylko w stosunku do tych osób trzecich, które, nabywając na tym przedmiocie prawo rzeczowe, działały w złej wierze.

Art. 17. W razie sprzedaży nieruchomości, na której znajduje się przedmiot rejestrowego zastawu rolniczego, jak również w razie wygaśnięcia dzierżawy lub użytkowania takiej nieruchomości w wypadku, gdy zastawcą jest dzierżawca lub użytkownik nieruchomości, wierzytelność, zabezpieczona prawem zastawu, staje się natychmiast wymagalna i winna być spłacona przez zastawcę w ciągu dni 7 od daty wezwania go do zapłaty przez zastawnika listem poleconym.

Art. 18. W razie ukrycia lub usunięcia (art. 16) przedmiotu zastawu zastawnik może wezwać zastawcę listem poleconym do przywrócenia pierwotnego stanu w ciągu dni 7 od daty wezwania. W razie niezastosowania się do tego wezwania wierzytelność, zabezpieczona prawem zastawu, staje się natychmiast wymagalna.

Art. 19. W razie zupełnego zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotu zastawu zastawnik może wezwać

zastawcę bądź do przywrócenia przedmiotu zastawu w ciągu dni 7 do stanu pierwotnego, bądź do zastąpienia go innym przedmiotem nie mniejszej wartości. W razie niezastosowania się do tego wezwania, wierzytelność, zabezpieczona prawem zastawu, staje się natychmiast wymagalna.

Art. 20. Prawo zastawu na przedmiocie, ubezpieczonym od wypadków losowych, rozciąga się także na roszczenie o odszkodowanie do zakładu ubezpieczeń.

O ile suma ubezpieczenia pokrywa wierzytelność, zabezpieczoną prawem zastawu, przepis art. 19 nie ma zastosowania.

Zakład ubezpieczeń może wypłacić odszkodowanie zastawcy jedynie za zgodą zastawnika, jeżeli ten o swym prawie zastawu zawiadomił go przed zajściem wypadku losowego.

Art. 21. Kto rozmyślnie zniszczy lub bezprawnie usunie (art. 16) przedmiot zastawu, bądź dopuści do jego usunięcia, lub też kto rozmyślnie zastawi rzecz, nie będącą jego własnością, za taki występek karany będzie więzieniem do jednego roku i grzywną do wysokości 10.000 złotych lub jedną z tych kar, o ile czyn nie ulega karze surowszej według innych postanowień.

Na obszarze, na którym obowiązuje ustawa karna z r. 1852, orzeka się ścisły areszt.

Art. 22. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości i Rolnictwa.

Art. 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 3 miesiące od dnia następnego po ogłoszeniu i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*